

Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğrenen Ahıska Türkü Öğrencilerinin Konuşma Kaygıları¹
Speaking Anxiety of Ahıska Turkish Students Learning Turkish as a Foreign Language

Речевые проблемы студентов-турков ахыска изучающих турецкий язык как иностранный

Sevinç Kara², Minara Aliyeva Çınar³

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.11382172>

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Makale Bilgileri

Geliş Tarihi

20.03.2024

Kabul Tarihi

14.05.2024

Anahtar Kelimeler

Ahıska Türkleri,
Yabancı Dil Olarak
Türkçe Öğrenimi,
Konuşma Kaygıları.

Öz

Türkler tarihî süreci içerisinde geniş coğrafyaya yayılmış topluluklarından biridir. İkamet ettikleri coğrafyalarda başka toplumlarla komşuluk yapmış, sosyo-kültürel açısından birbirinden etkilenmiştir. Etkilenmenin başında dil yerini alır. Bu etkileşim, lehçelerin ve ağızların ortaya çıkmasına yol açmıştır. Bu çeşitlilik, Türk diline zenginlik katmıştır. Ancak Türk boyları arasındaki iletişim bağlamında birtakım zorlukları da beraberinde getirmiştir. Günümüze kadar şekillene gelen Türk lehçelerinin yanı sıra Anadolu'dan koparılan ve ölçünlü Türkiye Türkçesinden uzak kalan ağızlardan biri de Ahıska Türklerinin konuştuğu ağızdır. Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla Türkiye'ye göç eden Ahıska Türklerinin Türkiye'de karşılaştıkları zorlukların başında da yine dil gelir.

Bu çalışmanın amacı, Ahıska Türklerinin Türkiye Türkçesi konuşurken yaşadıkları konuşma kaygılarının çeşitli değişkenler açısından irdelenmesidir. Nitel ve nicel yöntemlerin bir arada kullanıldığı bu çalışmada verilere ulaşmak için Marmara Bölgesinde yer alan bir devlet üniversitesinde eğitim gören 99 Ahıska Türkü öğrencisine Kişisel Bilgi Anketi ve Konuşma Kaygısı Ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS programında ANOVA testi ve T testi kullanılarak değerlendirilmiştir. Ana dili Türkçe olan Ahıska Türkü öğrencilerinin Türkiye Türkçesinde iletişim kurarken genel olarak konuşma kaygıları yaşadıkları görülmüştür.

Article Info

Received

20.03.2024

Accepted

14.05.2024

Keywords

Ahıska (Mesketians)
Turks,

Abstract

Turks have spread over a wide geography in the historical process. In the geographies where they resided, they were neighbors with other societies and were influenced by each other in terms of socio-cultural aspects. Language takes its place at the beginning of this influence. This interaction has led to the emergence of different dialects. This diversity of dialects has added richness to the Turkish language. However, it has also brought some difficulties in the context of communication between the Turkish tribes. In addition to the Turkish dialects that have been shaped up to the present day, one of the dialects that were separated from the Anatolia region

¹ Bu makale, "Bursa Uludağ Üniversitesinde eğitim gören Ahıskalı Türk öğrencilerin konuşma kaygısı üzerine bir araştırma" konulu yüksek lisans tezindeki verilere dayalı olarak hazırlanmıştır.

² Araştırmacı, sevinchkaraieva072@gmail.com. – ORCID: 0000-0003-3426-0807.

³ Doç. Dr., Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü Öğretim Üyesi, minara@uludag.edu.tr – ORCID: 0000-0002-7339-0260

Learning Turkish as a Foreign Language, Speech Anxiety.

and remained away from the standard Turkish is the dialect spoken by Ahıska Turks. After the collapse of the Soviet Union, Ahıska Turks migrated in Turkey and language is one of the main difficulties they face in Turkey. The aim of this study is to examine the speech anxiety of Ahıska Turks while speaking Turkish in terms of various variables. In this study, in which qualitative and quantitative methods were used together, Personal Information Questionnaire and Speech Anxiety Scale were used to reach the data of 99 Ahıska Turkish students studying at Bursa Uludağ University. The data obtained were evaluated using ANOVA test and T test in SPSS program. It was observed that Ahıska Turkish students, whose mother tongue is Turkish, generally experience speech anxiety while communicating in the standard Turkish dialect that is spoken in Türkiye.

Информация о статье

Дата прибытия

20.03.2024

Дата приема

14.05.2024

Ключевые слова

Турки-Ахыска (месхетинцы), Изучение турецкого, языка как иностранного, Речевая тревожность.

Резюме

В ходе исторического процесса турки распространились на широкую географию. В тех регионах, где они проживали, они соседствовали с другими обществами и испытывали влияние друг друга в социокультурном плане. Язык занимает место в начале этого влияния. Это взаимодействие привело к появлению диалектов и наречий. Это разнообразие придало богатство турецкому языку. Однако оно также принесло некоторые трудности в контексте общения между турецкими племенами. Помимо турецких диалектов, сформировавшихся до наших дней, одним из диалектов, отделившихся от Анатолии и оставшихся в стороне от стандартного турецкого, является диалект, на котором говорят турки- Ахыска. После распада Советского Союза турки- Ахыска мигрировали в Турцию, и язык является одной из основных трудностей, с которыми они сталкиваются в Турции. Цель данного исследования - изучить речевые проблемы турок- Ахыска при общении на турецком языке с точки зрения различных переменных. В данном исследовании, в котором использовались качественные и количественные методы, опросник личной информации и шкала речевой тревожности были использованы для получения данных 99 студентов из числа турок- Ахыска, обучающихся в Университете Бурса Улудаг. Полученные данные были оценены с помощью теста ANOVA и Т-теста в программе SPSS. Было отмечено, что турецкие студенты- Ахыска, родным языком которых является турецкий, в целом испытывают речевую тревожность при общении на турецком языке.

1. GİRİŞ

Kayı kavramı yıllardır araştırmacıların üzerinde durdukları bir konu olmuştur. Günümüzde bir yandan kaygı üzerine teorik tartışmalar devam ederken literatürde bu kavramın farklı tanımlarına ulaşmak mümkündür. Bu tanımlardan bazıları şöyledir:

Türkçe Sözlük'te (TDK, 2005) kaygı; *“üzüntü, endişe duyulan düşünce, tasa”* olarak açıklanmaktadır. Yaman ve Suroğlu Sofu'ya (2013: 43) göre kaygı; *“bir bireyin topluluk önünde güçlü istek veya güdülerini gerçekleştirme ihtimaline karşı duyduğu tedirginlik hali”*dir. Duman ve arkadaşları (2017), araştırmacıların görüşlerine dayanarak kaygıyı *“gündelik ve akademik yaşamda gerginlik, korku, sinirlilik ve endişe gibi otonom sinir sisteminin uyarılmasıyla ilişkili öznel aynı zamanda da yaygın duygular”* olarak tanımlamaktadırlar. Özusta'nın açıklamasına dayanan Ehtiyar ve Üngüren'e (2008) göre, kaygı *“tehlikeyle baş etmek için uyum sağlayıcı bir mekanizma, temel bir insan duygusu ve çok yönlü bir duygu durumu olup, bilişsel öğeleri, öznel duyguları, fizyolojik belirtileri ve*

davranışları içeren” bir olgudur. Kısacası kaygı, bireylerde bir çatışma ve engelleme sonucunda ortaya çıkan ve çoğu zaman sebebi bilinmeden iç gerginlik ve huzursuzluk yaratan bir ruh hâlidir. Kaygı duyan bir birey, kötü şeylerin olacağı endişesiyle bir sıkıntı hisseder.

Kaygılar, kendi içinde hafif kaygı, endişeden doğan kaygı vb. türlere ayrılır. Hafif kaygıların, günlük hayatı etkilerken öte yandan da iletişim yeteneğini kısıtlayarak bireyin insanlardan uzaklaşmasına ve iletişim kaygısının yaşamasına neden olmaktadır. Hafif kaygıların arasında konuşma kaygısı, iletişim kaygısı ve yabancı dil öğrenme kaygısı yer almaktadır. Bundan dolayı konuşma kaygısının temelinde bir fobi karakterinin yer aldığı da söylenebilir (Spielberger, 1966).

Konuşma kaygısı ise bir bireyin topluluk önünde konuşma yapması gerektiğinde kendini etkili ve doğru bir şekilde ifade edememe korkusu olarak tanımlanabilir. Keza Keşaplı ve Çiftçi'nin (2017) verdiği tanıma göre *“Topluluk önünde veya karşılıklı gerçekleşen konuşmalarda bireyin konuşmaktan kaçınması veya konuşmanın zorunlu olması durumunda bireyin heyecanlanması, kendini yeterince ifade edememesi, terlemesi, yüzünün kızarması, kalp atışlarının hızlanması gibi fiziksel belirtilere sebep olan kaygıya konuşma kaygısı denir.”* şeklinde ifade etmektedirler.

Konuşma kaygısı iletişim kaygısı çerçevesinde incelendiğinde bireyin konuşma esnasında yaşadığı sıkıntı, endişe ve korkuyu görmek mümkündür. Bu durum konuşma kaygısı yaşayan bireylerin kendilerini eksik hissetmelerine ortam hazırlamakta, hatta onlardaki bu kaygı etrafındakileri de etkilemektedir. Konuşma kaygısı, “günlük hayatta gerçekleşen iletişim” ve “topluluk önünde gerçekleşen iletişim” olmak üzere iki ana unsurdan oluşmaktadır. Fakat bazı araştırmacıların, topluluk arasındaki iletişim kaygısının konuşma kaygısından ayrı olduğunu belirttikleri ve bu durumu iletişim korkusu olarak nitelendirdikleri görülmektedir.

Konuşma becerisi, dil öğrenme sürecinde kazanılması en zor dil becerilerinden biridir. Bu durum sadece ana dili öğretimi için değil yabancılarla Türkçe öğretimi için de geçerli bir durumdur. Konuşma becerisinin geliştirilmesi, yabancı dil öğretiminde sıkça karşılaşılan sorunlardan biridir. Bekleyen'in (2004, Akt. Sallabaş, 2012) belirttiği gibi “yabancı dil kaygısıyla ilgili çalışmalar, en çok yabancı dil sınıflarındaki konuşmalarda kaygının ortaya çıktığını göstermektedir.”

1.1. Ahıska Türklerinde Konuşma Kaygıları

Bu çalışmada Ahıska Türklerinin konuşma kaygıları çeşitli değişkenler açısından irdelenmiştir. Ahıska Türkleri, Anadolu ağzlarından birini kullanmakla birlikte Anadolu coğrafyasından ve bunun ötesinde Türkiye'den neredeyse iki asır kadar uzak kalmıştır. Günümüzde Ahıska Türkleri farklı coğrafyalarda yaşamalarını sürdürdükleri için bağlı oldukları ülkenin dilini kullanmak zorunda kalmış, kalmaya da devam etmektedirler. Farklı dil ve lehçelerden etkilendikleri kadar, ana dillerini de tam anlamıyla geliştirememişler.

Ahıska Türklerinin konuştuğu dilin karakteristik özellikleri şöyledir:

- Arka damak ünsüzleri yanında görülen ünlü kalınlaşması, kalınlık-incelik uyumunu, ünlü yuvarlaklaşması da düzlük-yuvarlaklık uyumunu bozar.

- İlk hece dışında dudak ünsüzleri yanında bulunan ünlüler yuvarlaklaşır.

- Kelime sonunda *i* 'leşme olayı görülmektedir.

- Şimdiki zaman ekleri “-(i)yer/-er” şeklindedir.

- Duyulan geçmiş zaman eki “-miş” şeklinde olup tek şekillidir.

- Kelime başında “*t->d-*” değişimi genellikle görülmez (Karahana, 2014; Aliyeva Çınar, 2021).

Ahıska Türkleri, 14 Kasım 1944 sürgün sonrasında buldukları ülkelerde kendi ağız özelliklerini koruyarak sürdürülebilirliğini devam ettirmiştir. Ancak bununla birlikte egemen dilin etkisi altında kalarak o dilden birtakım özellikleri önemseyerek onları kullanmaya başlamışlardır. Özellikle Rusçanın etkisi altında kalarak bu ağız kullanan Ahıska Türklerinde, kendilerine yönelik uygulanan baskılardan dolayı konuşma kaygılarının yaşanmasına da yol açmıştır. Sıkıyönetime tabi tutulan bu halkın ana dilinde iletişim kurmaları da kısıtlanmıştır. Bu durum dikkate alınırsa Ahıska Türklerinin konuşma kaygılarının önemli sebeplerinden biri de endişe, stres ve güvensizlik duygularının belirgin olduğu görülür.

Bir insanın öğrendiği yabancı dil, hiçbir zaman ana dili seviyesinde olamaz. Sadece ve sadece iletişim ihtiyaçlarını karşılayabilecek yeterlilikte olabilir. Ahıska Türkleri de sürgün edildikleri yerlerde daima yabancı dil öğrenme durumuna düşmüşlerdir. Eski Sovyetler Birliği'nin eğitim politikasına binaen Ahıska Türkleri Rusça öğrenmek zorunda kalmıştır. Buldukları coğrafyalarda hâkim olan bu dil koşulları arasında büyüyen Ahıskalı çocuklar, daha çok iki dilli olarak yetişmiştir. Eğitim gördükleri kurumlarda, çevrede aile dışındaki diğer ortamlarda daima Rusçayı kullanmak zorunda kalmışlardır. Ana dillerini - eğer aileden bu dili öğrendiyse - sadece aile içinde kullanmaktaydı ki yaşlıların olmadığı ailelerde ebeveynler de çocuklarıyla Rusça iletişim kurmaktaydı.

Elbette ki Rusçayı yoğun olarak kullanmaları Ahıskalılarda bu dilin ana dili olarak kullanıldığı denilebilir. Hatta bazıları küçük yaşlardan itibaren daima Rusça konuştukları için onların ana dili de Rusça sayılmaktadır. Şüphesiz ki Rusçaya hâkimiyeti çocukların o bölgede daha etkili bir iletişim kurmasını kolaylaştırmıştır. Buldukları bölgelerde üniversitelerde Rusça eğitimi alan Ahıska Türklerinin başarılı oldukları da söylenebilir. Ancak Türkiye'ye gelen ve ana dilleri her ne kadar Anadolu ağızlarından biri olsa da Türkiye Türkçesinde eğitim gören Ahıska Türkü öğrencilerinin birtakım zorluklarla karşılaştıkları aşikârdır. Bunlardan biri de yeterli seviyede Türkiye Türkçesine hâkim olamamaları ve kendilerini yeterli seviyede ifade edememelerinden kaynaklanan konuşma kaygıdır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Türkiye'de eğitim gören Ahıska Türklerinin konuşma kaygılarını çeşitli değişkenler açısından incelenmesidir. Bu çalışmada şu soruya yanıt aranmıştır: "Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen Ahıskalı öğrencilerin konuşma kaygıları cinsiyete, doğum yerine, ana dile, Türkiye öncesi Türkçe eğitimine, Türkçe eğitimini kaç yıl öncesinde alındığına, Türkçe eğitim kanallarına, bildikleri yabancı dillerine, kültürel faaliyetleri hangi dilde yürüttüklerine, yakın çevrede hangi dili kullandıklarına, Türkiye'de ne kadar süre yaşadıklarına göre istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık göstermekte midir?"

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Nicel yaklaşımla tasarlanan bu çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Bu modelin amacı iki veya daha çok değişkenin birlikte değişim varlığı ve derecesinin olup olmadığını belirlemektir (Karasar, 2014). Bu çerçevede bulgulara ulaşmak için Konuşma Kaygısı Ölçeği'nden (KKÖ) elde edilen konuşma kaygısı düzeyi verileri ile Kişisel Bilgi Anketi'nden (KBA) elde edilen yaş, cinsiyet, eğitim seviyesi, Türkiye'de bulunma süresi vb. değişkenlerin birlikte değişimi incelenerek tarama modeli işe koşulmuştur.

2.2. Araştırmanın Çalışma Grubu

Bu araştırma 2019-2020 ve 2020-2021 eğitim-öğretim yıllarında Marmara Bölgesinde yer alan bir devlet üniversitesinde öğrenim gören 99 Ahıska Türkü öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunun belirlenmesinde ölçüt örnekleme yöntemine başvurulmuştur. Patton'a (2014) göre ölçüt örnekleme, önceden belirlenmiş bazı ölçütleri karşılayan durumları göz önüne almayı gerektirir. Buna göre araştırmada çalışma grubunda yer alacak katılımcıların Ahıska Türkü olması ve üniversitede öğrenim görmesi ölçüt olarak kabul edilmiştir. Çalışma grubunda yer alan katılımcıların cinsiyete göre dağılımı Tablo 1'de verilmiştir:

Tablo 1. Katılımcıların sayısı ve yüzdesi

Cinsiyet	N	(%)
Kadın	63	%63
Erkek	36	%37
Toplam	99	%100

Tablo 1'e göre çalışma grubunu oluşturan 99 öğrenciden 36'sı erkek, 63'ü kadındır. Buna göre yüzdelikler bakımından %37'sini erkekler, %63'sünü kadınlar oluşturmaktadır.

2.3. Veri Toplama Araçları, Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi

Araştırmanın verilerini toplamak için Kişisel Bilgi Anketi (KBA) ve Konuşma Kaygısı Ölçeği (KKÖ) olmak üzere iki farklı veri toplama aracından yararlanılmıştır. İlk olarak katılımcıların demografik bilgilerini ortaya koymak amacıyla araştırmacılar tarafından anket oluşturulmuştur. KBA'da katılımcıların eğitim gördükleri fakülte/bölüm, cinsiyet, doğdukları ülke, ana dili, Türkiye Türkçesini Türkiye'ye gelmeden alıp almadıkları, Türkçe eğitimini nerede aldıkları, bildikleri başka diller, Türkiye'de buldukları süreler, aile içinde hangi dilde konuştukları gibi sorular yer almaktadır. KBA ile toplanan verilerin çözümlemesinde betimsel istatistik türleri olan frekans ve yüzde kullanılmıştır.

İkinci olarak araştırmada Suroğlu Sofu (2012) tarafından geliştirilen Konuşma Kaygısı Ölçeği (KKÖ) kullanılmıştır. Bu ölçeğin kullanılma amacı, çalışma grubunda yer alan katılımcıların konuşma kaygısı düzeyini tespit ederek demografik bilgilerle ilişkilendirebilmektir. KKÖ, 33 maddeden oluşan tek faktörlü bir ölçektir ve 5'li Likert tipi bir derecelendirme yapısına sahiptir. KKÖ, esasında üniversitede öğrenim gören farklı sınıf ve branşlardan öğretmen adaylarına yönelik olarak geliştirilmiştir. Ancak ölçek maddeleri bölümü fark etmeksizin üniversite öğrencilerinin konuşma kaygılarını değerlendirmeye uygundur. Ölçeğin geliştirilme sürecinde madde-toplam korelasyonlarının .26 ile .61 arasında olduğu, iç tutarlılık katsayısının ise .79 olduğu bulunmuştur. Ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçme aracı olduğu geliştiren araştırmacı tarafından kanıtlanmıştır. Ölçekten elde edilen verilerin analiz edilerek demografik değişkenlerle ilişkilendirilmesinde grup sayısına bağlı olarak ANOVA ve T testinden yararlanılmıştır. Ayrıca bu süreçte yapılan analizlerde SPSS paket istatistik yazılımı kullanılmıştır.

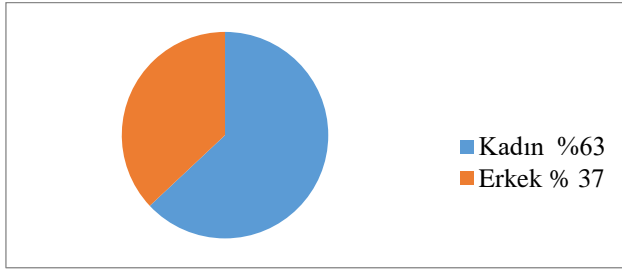
3. BULGULAR

Bu bölümünde betimsel analizler kapsamında verilerin dağılımları; frekans, yüzde, ortalamalar ve standart sapmalar yolu ile incelenmiş; istatistiksel analiz çerçevesinde ise araştırma verileri, araştırma amaçları doğrultusunda uygun istatistiksel analizler ile test edilmiştir.

3.1. Kişisel Bilgi Formunda Yer Alan Değişkenler

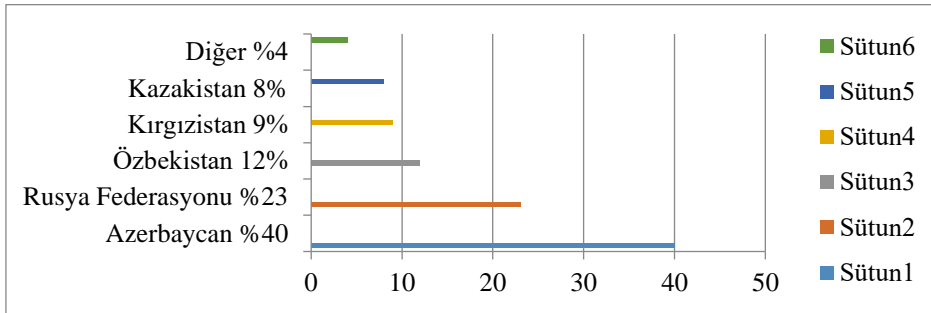
Kişisel bilgi formunda yer alan değişkenler frekans ve yüzde ile gösterilmiştir.

Tablo 2. Çalışma Grubunun Cinsiyet Değişkenlerinin Dağılımları

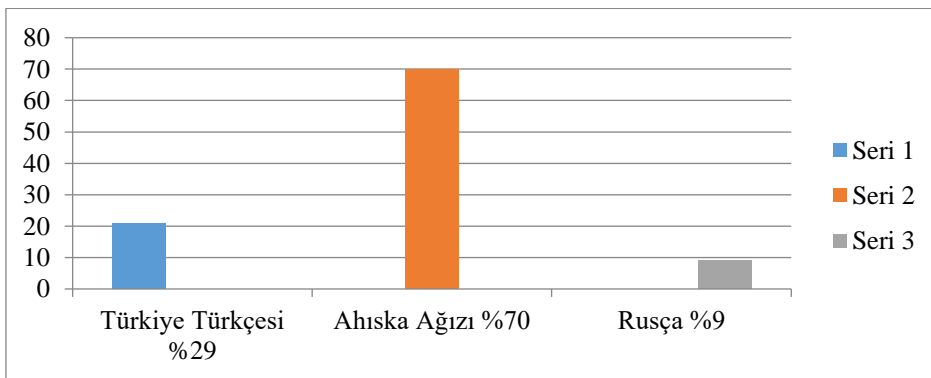
Çalışma grubunun cinsiyet değişkenlerinin dağılımları bağlamında elde edilen bulgular cinsiyet kapsamında katılımcıların 63'ünün (%63) kadın, 36'sının (%37) ise erkek olduğunu göstermiştir.

Tablo 3. Çalışma Grubunun Doğum Yeri Değişkenlerinin Dağılımları

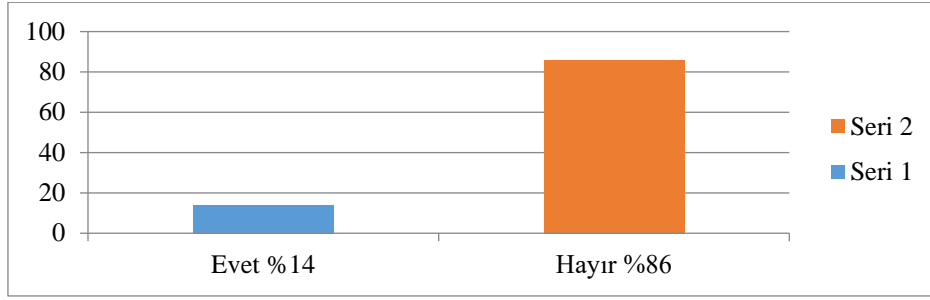

Katılımcıların doğum yeri değişkeninin dağılımı incelendiğinde 39 (%40) katılımcının Azerbaycan doğumlu olduğu, 23 (%23) katılımcının Rusya Federasyonu, 12 (%12) katılımcının Özbekistan, 9 (%9) katılımcının Kırgızistan, 8 (%8) katılımcının Kazakistan ve 8 (%8) katılımcının da diğer ülkelerde doğduğu görülmüştür.

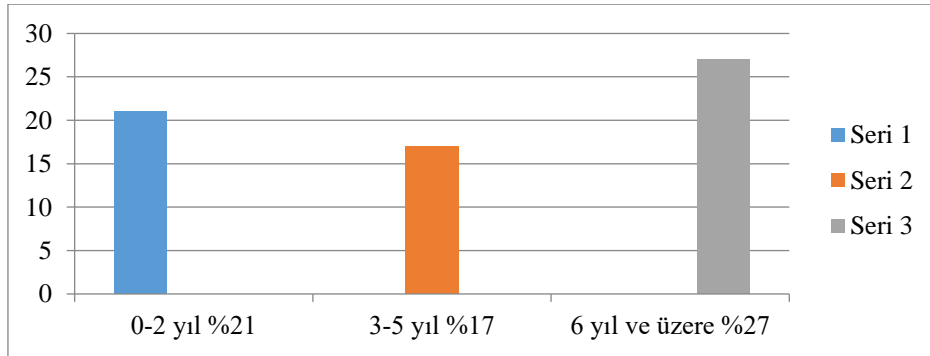
Tablo 4. Çalışma Grubunun Ana Dili Değişkenlerinin Dağılımları

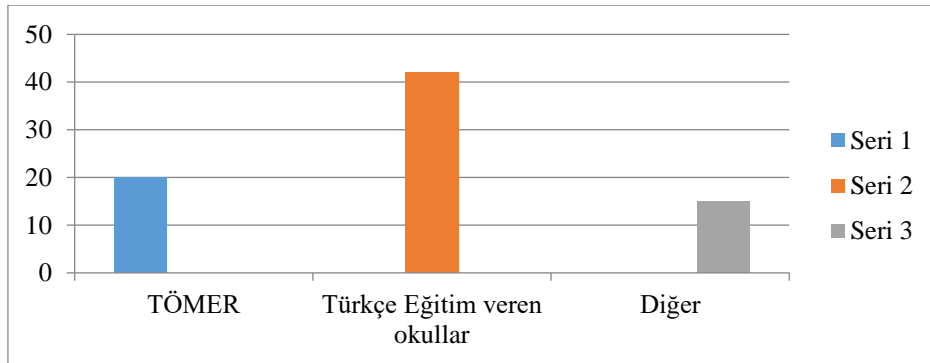
Ana dili değişkenlerinin dağılımları bağlamında şu sonuca ulaşılmıştır: 21 (%21) katılımcının ana dilinin Türkiye Türkçesi, 69 (%70) katılımcının Ahıska ağızı ve 9 (%9) katılımcının ana dilinin Rusça olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 5. Çalışma Grubunun Türkiye Öncesi Türkçe Eğitimi Değişkenlerinin Dağılımları

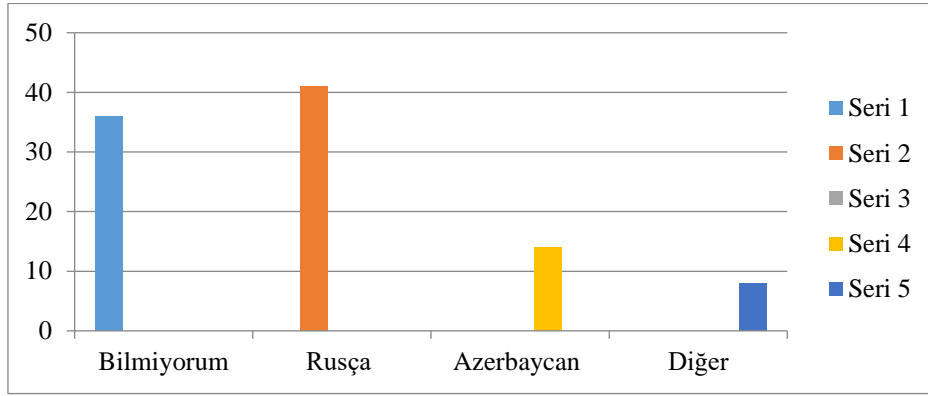
Katılımcılara Türkçe eğitiminin Türkiye'ye gelmeden önce alıp almadıkları sorgulanmış ve bu bağlamda şu sonuca ulaşılmıştır: 14'ü (%14) "evet" olarak yanıt verirken 85'inin (%86) ise "hayır" olarak yanıt vermiştir.

Tablo 6. Çalışma Grubunun Türkçe Eğitimi Kaç Sene Önce Alındığına Ait Değişkenlerinin Dağılımları

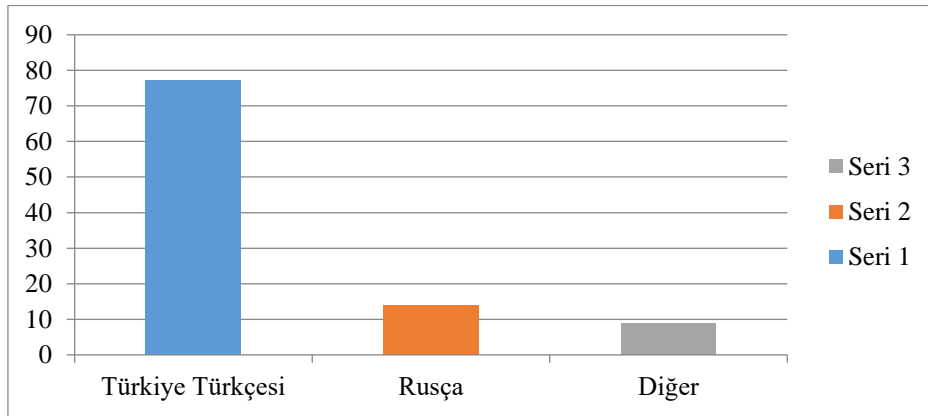
Katılımcılardan Türkçe eğitimini kaç sene önce aldıkları sorulmuştur. Bu değişkenlerinin dağılımları şöyle belirlenmiştir: 21 (%21) katılımcı 0 – 2 yıl önce, 17 (%17) katılımcı 3-5 yıl önce ve 27 (%27) katılımcı da 6 yıl ve daha uzun zaman önce Türkçe eğitimi aldığını belirtmişlerdir.

Tablo 7. Çalışma Grubunun Türkçe Eğitim Kanalına göre Değişkenlerinin Dağılımları

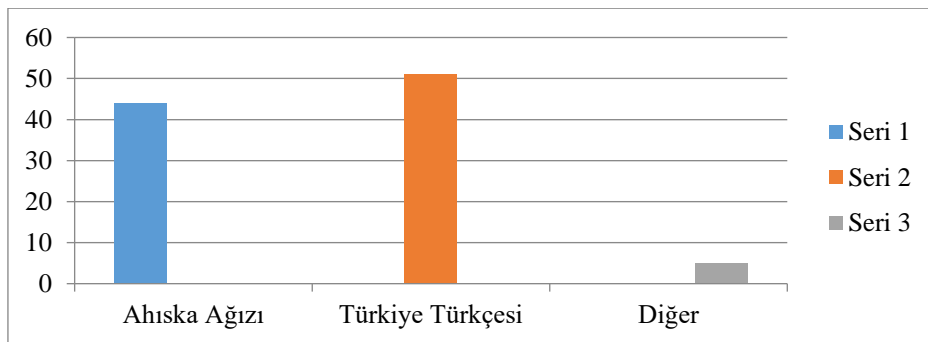
Araştırma örnekleminin Türkçe eğitim kanalına göre değişkenlerinin dağılımları bakımından Türkçe eğitiminin alındığı kurum bağlamında şu sonuca ulaşılmıştır: 20 (%20) katılımcı TÖMER, 42 (%42) katılımcı Türkçe eğitim veren Türkiye Cumhuriyeti'nin resmî kurumları ve son olarak da 15 (%15) katılımcı diğer kanallar vasıtasıyla Türkçe öğrendiklerini ifade etmişlerdir.

Tablo 8. Çalışma Grubunun Hangi Yabancı Dilleri Bilip Bilmediklerine göre Değişkenlerinin Dağılımları

Katılımcılara bildikleri yabancı diller sorulmuş ve dağılımları şu şekilde ortaya çıkmıştır: 36 (%36) katılımcı yabancı dil bilmediğini belirtmiş, 41 (%41) katılımcı yabancı dil olarak Rusça, 14 (%14) katılımcı Azerbaycan Türkçesi, 8 (%8) katılımcı ise diğer kategorisinde farklı dilleri bildiklerini belirtmişlerdir.

Tablo 9. Çalışma Grubunun Kültürel Faaliyetleri Hangi Dilde veya Ağızda Yürüttüklerine göre Değişkenlerinin Dağılımları

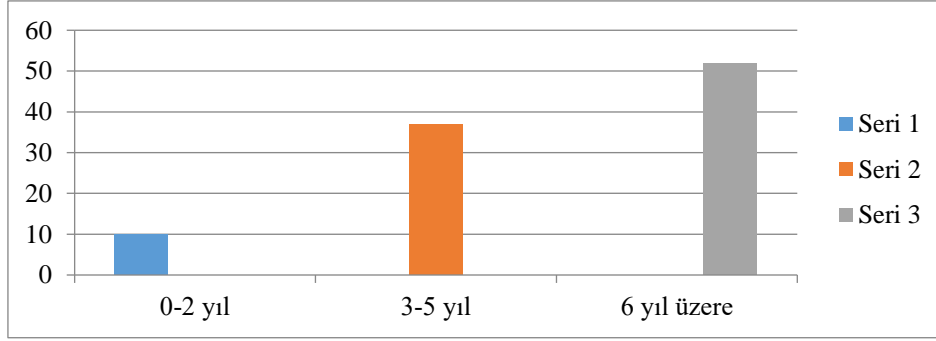
Çalışma grubunun kültürel faaliyetleri hangi dilde veya ağızda yürüttüklerine göre değişkenlerinin dağılımları bağlamında katılımcıların dağılımı şu şekilde ortaya çıkmıştır: 76 (%77) katılımcı Türkçe, 14 (%14) katılımcı Rusça ve 9 (%9) katılımcı diğer diller aracılığıyla kültürel faaliyetlerini gerçekleştirdiklerini ifade etmişlerdir.

Tablo 10. Çalışma Grubunun Yakın Çevrede Hangi Dili veya Ağızı Kullandıklarına göre Değişkenlerinin Dağılımları

Çalışma grubunun yakın çevrede hangi dili veya ağızı kullandıklarına göre değişkenlerinin dağılımları bağlamında katılımcıların kullandıkları dilin sorgulandığı değişkenin dağılımına göre; 44 (%44) katılımcının Ahıska ağızı, 50 (%51) katılımcının Türkiye Türkçesi ve 5 (%5) katılımcının da Rusça kullandığı tespit edilmiştir.

Tablo 11. Çalışma Grubunun Türkiye Hudutlarında Kaç Sene Yaşam Sürdürdükleri ve Sürdürmekte Devam Ettiklerine göre Değişkenlerinin Dağılımları

Çalışma grubunun Türkiye’de kaç sene yaşadıkları ve yaşamaya devam ettiklerine göre değişkenlerinin dağılımları bağlamında katılımcıların dağılımı şu şekilde ortaya çıkmıştır: 10 (%10) katılımcının 0-2 yıl arasında, 37 (%37) katılımcının 3-5 yıl arasında ve son olarak da 52 (%52) katılımcının 6 yıl ve üzerinde bir zamanları Türkiye’de yaşadıkları tespit edilmiştir.

Tablo 12. Türkçe Konuşma Kaygısı Ortalama Skor

	Ort±Ss	Alt-Üst
Konuşma kaygısı skor ve ortalama	102,78±13,21	60-128

Tablo 12’de -çalışma grubunun araştırma ölçeği olan- Türkçe konuşma kaygısı ölçeğinden alınmış olan toplam skorun ortalaması yer almaktadır. Elde edilen bulguya göre çalışma grubunun ortalama Türkçe konuşma kaygı skoru 102,78±13,21 gibi oldukça yüksek bir skordur ve bu skor yüksek düzeyde Türkçe konuşma kaygısına işaret etmektedir.

3.2. Konuşma Kaygısı Ölçeği ile Elde Edilen Bulgulara Göre Değişkenler

Bu bölümde araştırma amaçları doğrultusunda oluşturulan araştırma sorularının sınanmasına yer verilmiştir. Araştırma sorularının testlerinde parametrik test yöntemleri olan bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü ANOVA testi kullanılmıştır.

Tablo 13. Cinsiyet ve Türkçe Konuşma Kaygısı Ortalama Farklılıkları

		Ort	Ss	t	p
Türkçe Konuşma Kaygısı	Kadın	100,93	9,40	-2,372	0,044
	Erkek	105,55	7,14		

Tablo 13’te araştırmanın cinsiyet değişkeni ile Türkçe konuşma kaygısı arasındaki istatistiksel anlamlı ortalama farklılıklarının tespiti amacıyla gerçekleştirilen bağımsız örneklem t-testinin sonuçları yer almaktadır. Elde edilen bulgulara göre cinsiyet ile Türkçe konuşma kaygısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ortalama farklılığı tespit edilmiş ($p < 0,05$) ve bu farklılık incelendiğinde erkek katılımcıların (102,55±7,14) kadın katılımcılardan daha yüksek konuşma kaygısına sahip olduğu görülmüştür.

Tablo 14. Doğum Yeri ve Türkçe Konuşma Kaygısı Ortalama Farklılıkları

		Ort	Ss	F	p
Türkçe Konuşma Kaygısı	Kazakistan	107,75	4,65	3,862	0,003
	Özbekistan	101,64	6,54		
	Kırgızistan	109,25	4,17		
	Rusya Federasyonu	104,52	4,78		
	Azerbaycan	92,26	10,15		
	Diğer	101,90	10,97		

Tablo 14’te doğum yeri değişkeni ile Türkçe konuşma kaygısı arasındaki istatistiksel anlamlı ortalama farklılıklarının tespiti amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü ANOVA analizinin sonuçları yer almaktadır. Elde edilen bulgulara göre doğum yeri ile Türkçe konuşma kaygısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ortalama farklılığı tespit edilmiş ve bu farklılığa göre Kırgızistan doğumlu katılımcılar ($109,25 \pm 4,17$) en yüksek kaygı skoruna sahipken Azerbaycan doğumlu katılımcılar ($92,26 \pm 10,15$) ise en düşük kaygı skoruna sahiptirler.

Tablo 15. Ana Dil ve Türkçe Konuşma Kaygısı Ortalama Farklılıkları.

		Ort	Ss	F	p
Türkçe Konuşma Kaygısı	Türkiye Türkçesi	61,04	6,03	4,618	0,012
	Ahıska Ağzı	126,71	17,25		
	Ruşça	105,52	10,15		

Tablo 15’te ana dil değişkeni ve Türkçe konuşma kaygısı arasındaki istatistiksel anlamlı ortalama farklılıklarının tespiti amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü ANOVA analizinin sonuçları yer almaktadır. Elde edilen bulgulara göre ana dil ile Türkçe konuşma kaygısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ortalama farklılığı bulunmakta ($p < 0,05$) ve bu farklılığa göre ana dili Türkiye Türkçesi olan katılımcılar ($61,04 \pm 6,03$) en düşük kaygı düzeyine sahipken, Ahıska Ağzı ana dilindeki katılımcılar ($126,71 \pm 17,25$) en yüksek kaygı düzeyine sahip olmaktadır.

Tablo 16. Türkiye Öncesi Türkçe Eğitimi ve Türkçe Konuşma Kaygısı Ortalama Farklılıkları.

		Ort	Ss	t	p
Türkçe Konuşma Kaygısı	Evet	103,82	10,43	-0,733	0,466
	Hayır	115,74	8,55		

Tablo 16’da Türkiye öncesi Türkçe eğitimi alma durumunun sorgulandığı değişken ile Türkçe konuşma kaygısı arasındaki istatistiksel anlamlı ortalama farklılıkların tespiti amacıyla gerçekleştirilen bağımsız örneklem t-testinin sonuçları yer almaktadır. Elde edilen bulgulara göre Türkiye öncesi Türkçe eğitimi ile Türkçe konuşma kaygısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ortalama farklılığı bulunmamaktadır ($p > 0,05$).

Tablo 17. Türkçe Eğitim Yılı ve Türkçe Konuşma Kaygısı Ortalama Farklılıkları

		Ort	Ss	F	p
Türkçe Eğitimi Kaç Yıl Önce Alındı	0-2 yıl	104,44	6,46	1,178	0,130
	3-5 yıl	105,53	9,48		
	6 yıl ve üzeri	94,78	9,90		

Tablo 17’de Türkçe eğitim yılı ve Türkçe konuşma kaygısı arasındaki istatistiksel anlamlı ortalama farklılıklarının tespiti amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü ANOVA analizinin sonuçları yer almaktadır.

Elde edilen bulgulara göre Türkçe eğitim yılı ile Türkçe konuşma kaygısı arasında istatistiksel anlamlı bir ortalama farklılığı tespit edilememiştir ($p>0,05$).

Tablo 182. Türkçe Eğitim Kanalı ve Türkçe Konuşma Kaygısı Ortalama Farklılıkları

		Ort	Ss	F	p
Türkçe Eğitim Kanalı	TÖMER	103,93	4,85	1,196	0,059
	Türkçe Eğitim Veren Okul	102,28	9,47		
	Diğer	99,53	12,35		

Tablo 18’de Türkçe eğitim kanalı ve Türkçe konuşma kaygısı arasındaki istatistiksel anlamlı ortalama farklılıklarının tespiti amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü ANOVA analizinin sonuçları yer almaktadır. Elde edilen bulgulara göre Türkçe eğitim kanalı ile Türkçe konuşma kaygısı arasında istatistiksel anlamlı bir ortalama farklılığı tespit edilememiştir ($p>0,05$).

Tablo 19. Yabancı Dil ve Türkçe Konuşma Kaygısı Ortalama Farklılıkları

		Ort	Ss	F	p
Yabancı Dil	Bilmiyorum	102,59	9,77	3,922	0,005
	Rusça	106,19	7,87		
	Azerbaycan Türkçesi	96,18	8,89		
	Diğer	90,18	2,04		

Tablo 19’da yabancı dil değişken ile Türkçe konuşma kaygısı arasındaki istatistiksel anlamlı ortalama farklılıklarının tespiti amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü ANOVA analizinin sonuçları yer almaktadır. Elde edilen bulgulara göre yabancı dil ile Türkçe konuşma kaygısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ortalama farklılığı tespit edilmiş ($p<0,05$) ve bu farklılığa göre yabancı dil olarak Rusça bilen katılımcılar ($106,19\pm 7,87$) en yüksek Türkçe konuşma kaygısına sahipken, Azerbaycan Türkçesini yabancı dil olarak bilen katılımcılar ($96,18\pm 8,89$) en düşük Türkçe konuşma kaygısına sahip olmaktadır.

Tablo 20. Kültürel Faaliyet Dili ve Konuşma Kaygısı Ortalama Farklılıkları

		Ort	Ss	F	p
Kültürel Faaliyet Dili	Türkiye Türkçesi	105,39	9,35	0,331	0,719
	Rusça	104,91	2,26		
	Diğer	92,97	8,08		

Tablo 20’de kültürel faaliyet dili ve Türkçe konuşma kaygısı arasındaki istatistiksel anlamlı ortalama farklılıklarının tespiti amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü ANOVA analizinin sonuçları yer almaktadır. Elde edilen bulgulara göre kültürel faaliyet dili ile Türkçe konuşma kaygısı arasında istatistiksel anlamlı bir ortalama farklılığı tespit edilememiştir ($p>0,05$).

Tablo 21. Yakın Çevre Dili ve Konuşma Kaygısı Ortalama Farklılıkları

		Ort	Ss	F	p
Yakın Çevre Dili	Ahıska Ağzı	108,71	6,58	10,135	0,000
	Türkiye Türkçesi	101,18	9,78		
	Rusça	105,29	1,25		

Tablo 21’de araştırmanın yakın çevrede kullanılan dilin sorgulandığı değişken ile konuşma kaygısı arasındaki istatistiksel anlamlı ortalama farklılıklarının tespiti amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü

ANOVA analizinin sonuçları yer almaktadır. Elde edilen bulgulara göre yakın çevrede kullanılan dil ile konuşma kaygısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ortalama farklılığı bulunmakta ve bu farklılığa göre yakın çevresinde Ahıska ağzını kullanan katılımcılar ($108,71 \pm 6,58$) en yüksek Türkçe konuşma kaygısına sahipken, yakın çevresinde Türkiye Türkçesi kullanan katılımcılar ($101,18 \pm 9,78$) en düşük Türkçe konuşma kaygısına sahip olmaktadır.

Tablo 22. Türkiye’de Yaşama Süresi ve Türkçe Konuşma Kaygısı Ortalama Farklılıkları

		Ort	Ss	F	p
Türkiye’de Yaşama Süresi	0 - 2 yıl	109,11	10,82	2,620	0,018
	3 - 5 yıl	101,43	6,50		
	6 yıl ve üzeri	95,27	9,33		

Tablo 22’de Türkiye’de yaşama süresi ve Türkçe konuşma kaygısı arasındaki istatistiksel anlamlı ortalama farklılıklarının tespiti amacıyla gerçekleştirilen tek yönlü ANOVA analizinin sonuçları yer almaktadır. Elde edilen bulgulara göre Türkiye’de yaşama süresi ile Türkçe konuşma kaygısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ortalama farklılığı bulunmakta ($p < 0,05$) ve bu farklılığa göre Türkiye’de 0-2 yıl arasında yaşayan katılımcılar ($109,11 \pm 10,82$) en yüksek Türkçe konuşma kaygısına sahipken, 6 yıl ve üzerinde yaşayan katılımcılar ($95,27 \pm 9,33$) en düşük Türkçe konuşma kaygısına sahip olmaktadır.

4. SONUÇ

Bu araştırma, bir devlet üniversitesinde eğitim gören 63 kadın ve 36 erkek olmak üzere toplam 99 Ahıska Türkü öğrencinin konuşma kaygıları üzerine gerçekleştirilmiştir. Araştırma sürecinde kaygının kişisel psikolojik bir kavram olduğu gözlemlenmiştir. Bu konuda birçok araştırma yapılmış; ancak örneklem olarak alınan bu Türk boyunun özel bir durumu vardır. Ahıska Türkleri Türkiye Türkçesinin dil özelliklerini taşımakla birlikte anavatanı Türkiye’den iki yüz yılı aşkın bir süre uzak kaldığından ölçünlü Türkiye Türkçesini kullanmakta kaygılar yaşamaktadırlar.

Bu araştırma KBA ve KKÖ ile elde edilen bulgularla yorumlanmıştır. Yukarıda söz konusu olan incelemeden elde edilen bulgulara göre çalışma grubunun ortalama Türkçe konuşma kaygı skoru $102,78 \pm 13,21$ gibi oldukça yüksek bir skor ortaya çıkmakta ve bu skor Ahıska Türklerinin yüksek düzeyde Türkçe konuşma kaygısı yaşadıklarına işaret etmektedir.

T-test sonuçlarına göre cinsiyet ile Türkçe konuşma kaygısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ortalama farklılığı tespit edilmiş ($p < 0,05$) ve bu farklılık incelendiğinde erkek öğrencilerin ($102,55 \pm 7,14$) kadın öğrencilerinden daha yüksek bir Türkçe konuşma kaygısına sahip olduğunu göstermiştir.

Doğum yeri ile Türkçe konuşma kaygısı arasındaki istatistiksel veriler incelendiğinde anlamlı bir ortalama farklılığı tespit edilmiş ve bu farklılığa göre Kırgızistan doğumlu katılımcılar ($109,25 \pm 4,17$) en yüksek kaygı skoruna sahipken Azerbaycan doğumlu katılımcılar ($92,26 \pm 10,15$) en düşük kaygı skoruna sahip olmaktadır. Bu incelemede görüldüğü gibi -Azerbaycan ve Türkiye Türkçesinin kardeş dil olması nedeniyle- Azerbaycan bölgesinde doğmuş ve yaşamış olan Ahıskalı Türk öğrencilerin daha az konuşma kaygısı taşıdığı belirlenmiştir.

ANOVA testine göre elde edilen bulgular, ana dili ile Türkçe konuşma kaygısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ortalama farklılığı bulunmakta ($p < 0,05$) ve bu farklılığa göre ana dili Türkiye Türkçesi olan katılımcılar ($61,04 \pm 6,03$) en düşük kaygı düzeyine sahipken, Ahıska ağzı ana dilindeki katılımcılar ($156,71 \pm 17,25$) en yüksek kaygı düzeyine sahip olmaktadır. Bu inceleme sonucunda saptanmış olan kaygı düzeyi verilerinin ana dili Ahıska ağzı olan öğrencilerde yüksek olması, Ahıska topluluğunun

kendi dilini her zaman önemseydiği ve hiçbir zaman unutmadığını göstermektedir. Bu durum Ahıska Türklerinin asimile olma riskini ortadan kaldırmakta ve dillerinin devamlılığını sağlamaktadır.

Yabancı dil değişkeni ile Türkçe konuşma kaygısı arasındaki istatistiksel anlamlılık ortalama farklılıklarının tespitine yönelik yapılan tek yönlü ANOVA analizinin sonuçlarından elde edilen bulgulara göre yabancı dil ile Türkiye Türkçesi konuşma kaygısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ortalama farklılığı tespit edilmiş ($p < 0,05$) ve bu farklılığa göre yabancı dil olarak Rusça bilen katılımcılar ($106,19 \pm 7,87$) en yüksek Türkçe konuşma kaygısına sahipken Azerbaycan dilini yabancı dil olarak bilen katılımcılar ($96,18 \pm 8,89$) en düşük Türkçe konuşma kaygısına sahip olmaktadır.

Kullandıkları dilin sorgulandığı değişken ile konuşma kaygıları arasındaki istatistiksel anlamlı ortalama farklılıklarının tespit etme amacıyla yapılan tek yönlü ANOVA analizinin sonuçlarından elde edilen bulgulara göre yakın çevrede kullanılan dil ile konuşma kaygısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ortalama farklılığı bulunmakta ve bu farklılığa göre yakın çevresinde Ahıska ağız kullanan katılımcılar ($108,71 \pm 6,58$) en yüksek Türkçe konuşma kaygısına sahipken yakın çevresinde Türkiye Türkçesi kullanan katılımcılar ($101,18 \pm 9,78$) en düşük Türkçe konuşma kaygısına sahip olmaktadır.

Türkiye’de yaşama süresi ve Türkçe konuşma kaygısı arasındaki istatistiksel anlamlı ortalama farklılıklarının tespit etme amacıyla yapılan tek yönlü ANOVA analizinin sonuçlarından elde edilen bulgulara göre Türkiye’de yaşama süresi ile Türkçe konuşma kaygısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ortalama farklılık bulunmakta ($p < 0,05$) ve bu farklılığa göre Türkiye’de 0-2 yıl arasında yaşayan katılımcılar ($109,11 \pm 10,82$) en yüksek Türkçe konuşma kaygısına sahipken 6 yıl ve üzerinde yaşayan katılımcılar ($95,27 \pm 9,33$) en düşük Türkçe konuşma kaygısına sahip olmaktadır. Türkiye’de uzun zamandır yaşamakta olan bireylerin konuşma kaygısı durumlarının düşük olduğu gözlemlenmişken Türkiye’ye yeni taşınan bireylerin konuşma kaygısı oranı yüksek olduğu görülmektedir.

Sonuç olarak, ana dili Türkçe olan Ahıska Türkü öğrencilerinin Türkiye Türkçesinde iletişim kurarken konuşma becerisi ve konuşma kaygısı yaşayıp yaşamadıkları tespit edilmiştir. Katılımcıların belli oranda konuşma kaygısı yaşadıkları gözlemlenmiştir.

Extended Summary

Introduction

Turks have spread over a wide geography in the historical process. In the geographies where they resided, they were neighbours with other societies and were influenced by each other in terms of socio-cultural aspects. Language takes its place at the beginning of this influence. This interaction has led to the emergence of different dialects. This diversity has added richness to the Turkish language. However, it has also brought some difficulties in the context of communication between the Turkish tribes. In addition to the Turkish dialects that have been shaped up to the present day, one of the dialects that were separated from Anatolian region and remained away from the standard Turkish is the dialect spoken by Meskhetian Turks. Language is also one of the main challenges faced by Meskhetian Turks who migrated in Turkey after the collapse of the Soviet Union.

In this study, both qualitative and quantitative methods were used together. The quantitative dimension of the study was the survey model. The aim of this model is to determine whether two or more variables have the presence and degree of change together (Karasar, 2014). In order to reach the findings, both the Personal Information Questionnaire (PIS) and the Speech Anxiety Scale (SAS) questionnaires were used. Personal information such as age, gender, education level, time stayed in

Turkey, etc. were revealed with the PII. With the SDQ, it was tried to determine the levels of participants' speaking anxiety.

The qualitative dimension of the study was a case study. Case study is a model conducted with various methods. These include archival records and documents as well as physical materials and observations.

This research was conducted on the speech anxiety of 99 Meskhetian Turkish students, 63 women and 36 men, studying at Bursa Uludağ University. During the research process, it was observed that anxiety is a personal psychological concept. Many studies have been conducted on this subject; however, this Turkish tribe taken as a sample has a special case. Although Meskhetian Turks have the linguistic features of Turkey Turkish, they are experiencing anxiety in using the mainstream Turkey Turkish since they have been away from their homeland Turkey for more than two hundred years.

In this study, the speaking concerns of the participants were analyzed in terms of various variables: gender, east

- According to the distribution of the birthplace variable, it was determined that the highest values were 12 (12%) in Uzbekistan, 23 (23%) in the Russian Federation and 39 (40%) in Azerbaijan.

- According to the distribution of the participants' mother tongue, it was determined that the students gave the most importance to Ahıska dialect 69 (70%) and Turkey Turkish 21 (21%).

- According to the evaluation made to determine whether they received Turkish education before coming to Turkey, 14 (14%) of the participants answered "yes" and 85 (86%) answered "no".

- As a result of the distribution of the evaluation according to the institutions in which and where they received Turkish education, 20 (20%) of the students stated that they learned Turkish at TÖMER, 42 (42%) in the official institutions of the Republic of Turkey that provide Turkish education and only 15 (15%) through other channels.

- According to the assessment of knowing a foreign language, 41 (41%) of the students know Russian as a foreign language. This rate is the highest rate compared to the knowledge of other languages.

- When the variables are analyzed in terms of the language they frequently use, the highest rate is determined as Ahıska dialect 44 (44%) and Turkish of Turkey 50 (51%). Only 5 (5%) students were found to use Russian.

Finally, among the variables analyzed according to the time of stay the participated students have lived in Turkey, 52 (52%) of them have lived in Turkey for more than 6 years.

This research is interpreted with the findings obtained through CBA and CQA. These findings obtained from the before mentioned examination

According to the ANOVA test, there is a statistically significant mean difference between mother tongue and Turkish speaking anxiety ($p < 0,05$) and according to this difference, the participants whose mother tongue is Turkish ($61,04 \pm 6,03$) have the lowest anxiety level, while the participants whose mother tongue is Meskhetian ($156,71 \pm 17,25$) have the highest anxiety level. The fact that the anxiety level data determined as a result of this analysis is high in the students whose mother tongue is Ahıska dialect shows that the Ahıska community always cares about their own language and never forgets it.

According to the findings obtained from the results of the one-way ANOVA analysis conducted to determine the statistically significant mean differences between the foreign language variable and

Turkish speaking anxiety, a statistically significant mean difference was found between the foreign language and Turkish speaking anxiety ($p<0.05$) and according to this difference, the participants who speak Russian as a foreign language ($106,19\pm7,87$) have the highest Turkish speaking anxiety, while the participants who speak Azerbaijani as a foreign language ($96,18\pm8,89$) have the lowest Turkish speaking anxiety.

According to the findings obtained from the results of the one-way ANOVA analysis conducted to determine the statistically significant mean differences between the variable in which the language they use is questioned and their speaking anxiety, there is a statistically significant mean difference between the language used in the immediate environment and speaking anxiety.

According to the findings obtained from the results of the one-way ANOVA analysis conducted to determine the statistically significant mean differences between the duration of living in Turkey and Turkish speaking anxiety, there is a statistically significant mean difference between the duration of living in Turkey and Turkish speaking anxiety ($p<0.05$) and according to this difference, participants who have lived in Turkey between 0-2 years (109.11 ± 10.82) have the highest Turkish speaking anxiety, while participants who have lived in Turkey for 6 years or more (95.27 ± 9.33) have the lowest Turkish speaking anxiety. Individuals who have been living in Turkey for a long time have low levels of speech anxiety, while individuals who have recently moved to Turkey have high levels of speech anxiety.

As a result, it was determined whether Meskhetian Turkish students whose mother tongue is Turkish experience speaking skills and speaking anxiety while communicating in Turkey Turkish. It was observed that the participants experienced a certain amount of speech anxiety.

KAYNAKÇA

- Aliyeva Çınar, M. (2021). *Ahıska bölgesindeki Gürcülerin konuştuğu Türk ağzı* (2. Baskı). Astana Yayınları.
- Ehtiyar, R. & E. Üngüren (2008). Lise ve üniversitede turizm eğitimi alan öğrencilerin demografik değişkenlerinin umutsuzluk ve kaygı düzeylerine etkilerinin araştırılması. *Ticaret ve Turizm Fakültesi Dergisi*, 2, 34-51.
- Karahan, L. (2014). *Anadolu ağızlarının sınıflandırılması* (3. Baskı). Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Keşaplı, G. & M. Çifçi (2019). Ortaokul öğrencilerinin konuşma kaygısı. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 1(54), 463-484.
- Duman, B., Göral, G. N. & Bilgin H. (2017). Üniversite öğrencilerinin sınıf ortamında yabancı dil konuşma kaygısı üzerine nitel bir çalışma. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 8(2), 13-27.
- Patton, M. Q. (2014). Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri (Çev. M. Bütün ve S. B. Demir). Pegem Akademi.
- Sallabaş, M. E. (2012). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin konuşma kaygılarının değerlendirilmesi. *Turkish Studies*, S 7/3, Yaz 2012, 2199-2218.
- Spielberger, C. D. (1966). Theory and Research on Anxiety. In C.D. Spielberger (Ed.) *Anxiety And Behavior*. Academic Press. pp. 3-20.

- Suroğlu Sofu, M. (2012). *Öğretmen adaylarının konuşma kaygıları* [Yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi, EBE). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Türkçe Sözlük* (2005). Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Yaman, H. & Suroğlu Sofu M. (2014). Öğretmen adaylarına yönelik konuşma kaygısı ölçeğinin geliştirilmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 173(173), 41-50.

Araştırmacıların Makaleye Katkı Oranı Beyanı:

1. yazar katkı oranı: %50
2. yazar katkı oranı: %50

Çıkar Çatışması Beyanı:

Araştırmacılar arasında herhangi bir çıkar çatışması yoktur.

Etik Kurul Kararı:

Bursa Uludağ Üniversitesi Araştırma ve Yayın Etik Kurulları “Sosyal ve Beřeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etik Kurulu” Toplantı Kararı, Tarih: 26.11.2021, Sayı: 2021/10

Yayın Etiđi Beyanı/ Publication Ethics Statement / Заявление о публикационной этике

Bu araştırmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamıştır. Bu çalışma herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiştir.

During the writing process of this research, scientific, ethical and citation rules were followed; No falsification was made on the collected data. This work has not been submitted for evaluation to any other academic publication medium.

В процессе написания данного исследования соблюдались научные, этические правила и правила цитирования; никакой фальсификации собранных данных не было. Эта работа не была представлена для оценки каким-либо другим научным изданиям.